

แบบฟอร์ม Knowledge Capture

เรื่อง การปลูกยูคาลิปตัสโดยวิธีรองกันหลุมด้วยโพลิเมอร์

สรุปโดย นายอนุชิต ตรีลาดพันธุ์ หัวหน้างาน (ระดับ 6) งานสวนป่ามุกดาหาร องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
เขตอุบลราชธานี องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. บริบทหรือความเป็นมา

แปลงทดลองดังกล่าว เป็นการทดลองอย่างไม่เป็นทางการของงานสวนป่าฯ โดยเป็นการนำกล้า
ไม้ยูคาลิปตัส ที่คงเหลือจากการปลูกซ่อมในกิจกรรมพัฒนาปลูกใหม่ โดยวัตถุประสงค์ตั้งแต่เริ่มแรกในการ
นำมาปลูก เพียงเพื่อต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณสำนักงานเท่านั้น แต่เนื่องจากทางผู้ทดลองเอง ได้เคยมี
ประสบการณ์การทดลองใช้โพลิเมอร์รองกันหลุมปลูกยูคาลิปตัส เมื่อขณะปฏิบัติงานที่งานสวนป่ามัญจาคีรี แต่
ไม่ได้มีการเก็บข้อมูลแต่อย่างใด จึงได้คิดทดลองและนำวิธีการดังกล่าวมาปรับใช้ พร้อมสังเกตและเก็บข้อมูล
คร่าวๆ เพื่อนำมาใช้เป็นทางเลือกหนึ่งในการปลูกสร้างสวนป่าไม้ยูคาลิปตัสในอนาคต ซึ่งแปลงทดลองดังกล่าว
มีข้อมูลทั่วไป ดังนี้

- 1.1) ชนิดไม้ ยูคาลิปตัส สายต้น K7
- 1.2) ปลูกเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2566
- 1.3) ระยะปลูก 3x3 เมตร
- 1.4) พื้นที่ทดลอง 1 ไร่
- 1.5) พื้นที่ปลูก สวนป่ามุกดาหาร ตำบลคำป่าหลาย อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

2. วิธีการ/ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ได้เรียนรู้

- 2.1 การเตรียมพื้นที่ปลูก โดยการใช้เครื่องจักรกล (รถไถฟาร์มแทรกเตอร์) ไถพรวนทั้ง 2 แนว
- 2.2 การวางแนวปลูก ระยะ 3x3 เมตร
- 2.3 การขุดหลุมปลูก ขนาดประมาณ 20x20x20 ซม.
- 2.4 การใส่โพลิเมอร์ พร้อมกับคลุกเคล้าให้เข้ากับดินเดิม (ใส่ต้นละ 0.5 ลิตร/ โพลิเมอร์ 1 กก.
ใส่ได้ 400 ต้น)
- 2.5 การปลูก โดยให้บริเวณคอรากต่ำกว่าผิวดินเดิม 5-10 ซม. เพื่อให้เกิดแอ่งรับน้ำ ลดการไหล
บ่าของน้ำที่ซัดทิ้งโดยเปล่าประโยชน์
- 2.6 รดน้ำให้ชุ่มหลังปลูก และทำการสังเกตอาการเหี่ยวของต้นไม้ ค่อยรดน้ำอีกรอบ (ประมาณ
1 สัปดาห์หลังปลูก) และสังเกตต่อไปเรื่อยๆ ประมาณ 1 เดือน (รดน้ำ 3-4 ครั้งในช่วงแรก)

2.7) เมื่อเข้า...

2.7) เมื่อเข้าสู่ฤดูฝนอย่างเป็นทางการให้ปลูกซ่อมและใส่ปุ๋ยเร่งการเจริญเติบโต (ประมาณเดือน พ.ค.)

2.8) ทำการกำจัดวัชพืชครั้งแรก โดยการไถพรวนทั้ง 2 แนว เมื่อหญ้าสูงประมาณ 50 ซม. (ประมาณเดือน ก.ค.-ส.ค.) และใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นและคาดว่าจะเกิดขึ้น

เนื่องจากการทดลองดังกล่าว เป็นการใช้จ่ายแรงงานจากคนงานสวนป่าในการปลูกและดูแลรักษา ทำให้ไม่สามารถคาดการณ์ค่าใช้จ่ายบางส่วนได้ จึงเป็นการคาดคะเน (หัวข้อที่ 3.2, 3.3) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ต้นทุนค่าซื้อโพลิเมอร์ ต้นละประมาณ 0.5 บาท (โพลิเมอร์ 1 กก. เมื่อน้ำไปแช่น้ำ จะได้ 200 ลิตร และใช้โพลิเมอร์เกรดจีน ราคา กก.ละ 350 - 450 บาท)

2. ค่าแรงงานปลูก (อาจจะเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้นเล็กน้อยได้)

3. ค่าแรงงานจ้างรดน้ำ, ดูแลหลังปลูก ประมาณ 3 รอบ (ถ้าขนาดพื้นที่ไม่ใหญ่มาก ก็สามารถปรับการใช้รถไถของสวนป่า บรรทุกน้ำเพื่อรดได้หรืออาจจะทำค่าจ้างเหมาแรงงานในพื้นที่ไว้รองรับได้)

3. เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

การใช้ระยะปลูกทดลอง 3x3 เมตร (เนื่องจากต้องการเทียบเคียงกับแปลงเช่าพื้นที่เอกชนปลูกของ SCG ประมาณ 100,000 ไร่ โดย 80 % ใช้ระยะปลูก 3x3 เมตร อีก 20% ใช้ระยะ 2x3 เมตร โดยในแนว 2 เมตร จะใช้รถไถเล็กที่เข้าร่องได้ ไถกำจัดวัชพืช ซึ่งจากการไปศึกษาดูงานของผู้ทดลองนั้น เห็นว่าเหมาะสมกับสภาพการณ์ด้านแรงงานและอื่นๆ ในปัจจุบัน) และการใช้โพลิเมอร์รองกันหลุมปลูก

4. ประเด็นความรู้สำคัญ

4.1) ลดค่าใช้จ่ายในการกำจัดวัชพืช 2 ครั้ง, ป้องกันไฟ (ใช้รถไถ สป., เบิกเป็นน้ำมัน)

4.2) สะดวกและง่ายต่อการจัดการ เพราะใช้เครื่องจักรในการทำงานได้ทั้ง 2 แนว

4.3) สามารถใช้เครื่องจักรดำเนินการแทนได้ (กิจกรรมใส่ปุ๋ย, กำจัดวัชพืช ครั้งที่ 1, 2 และป้องกันไฟ) ลดการใช้แรงงานคนซึ่งหายากและค่าจ้างแรงงานสูง นอกจากนั้นช่วงดังกล่าวเป็นช่วงว่างเว้นจากการเพาะปลูก สามารถหาแรงงานได้ง่ายขึ้นกว่าปกติ

4.4) สามารถดำเนินการกิจกรรมกำจัดวัชพืช, ใส่ปุ๋ย, ป้องกันไฟ เสร็จสิ้นเร็วขึ้น ทนต่อฤดูกาล

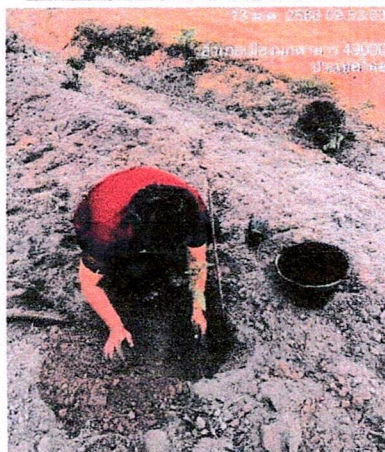
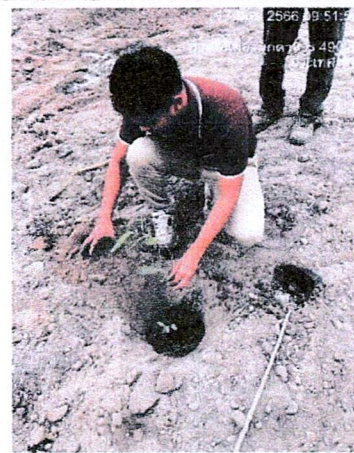
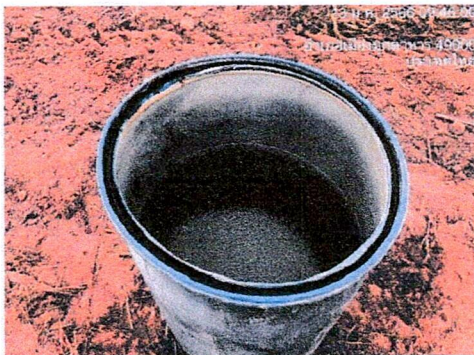
4.5) สามารถปรับเป็นการใช้การปลูกล่วงหน้าก่อนเข้าฤดูฝน 1-2 เดือน (มี.ค.-เม.ย.) เพื่อลดการดูแลรดน้ำหลังปลูกได้

4.6) การใช้โพลิเมอร์มีข้อดีคือหลังปลูกไม่ต้องกังวลเรื่องวัชพืช โรคและเชื้อรา เพราะยังไม่เข้าฤดูฝน พอเข้าสู่ฤดูฝนแล้ว ถ้าไม่ตั้งตัวได้และแข็งแรงแล้ว สามารถใส่ปุ๋ยได้เต็มที่ ต้นไม้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เร็วและยังมีเวลารับฝนในช่วงการเติบโตถึง 5-6 เดือน (พ.ค.-ต.ค.)

4.7) การไถเตรียม...

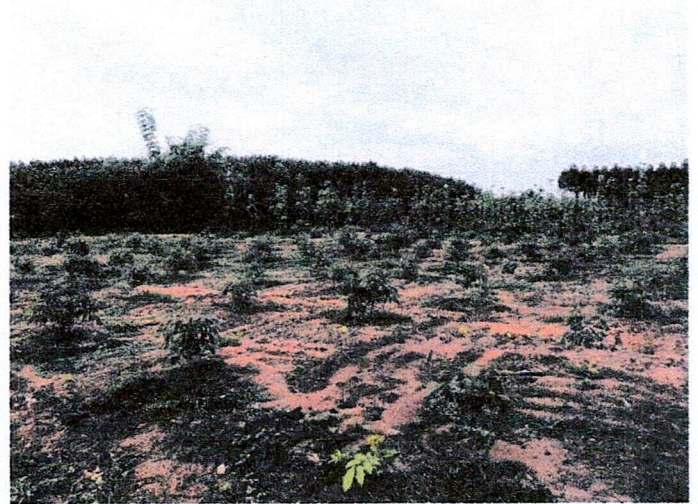
- 4.7) การไถเตรียมพื้นที่ ควรไถบุกเบิกช่วงต้นปี (มีพายุเข้า) และก่อนปลูก ค่อยไถพรวนอีกที
- 4.8) สามารถดำเนินการปลูกซ่อมได้หลายรอบในช่วงต้นฤดูฝน เพื่อเพิ่มอัตราการรอดตายให้สูงขึ้นได้
- 4.9) สามารถปลูกครั้งละ 30-50 ไร่ และดูแลให้รอดตาย เมื่อผ่านพ้น 2-3 สัปดาห์ ค่อยเริ่มปลูกใหม่ทีละ 30-50 ไร่ ต่อไปได้ ตามแต่ศักยภาพของแรงงาน,เครื่องจักรอุปกรณ์ ในกรณีไม่มีรถขนน้ำ สามารถปรับโดยใช้เครื่องสูบน้ำขนาดเล็ก สูบเต็มจากแหล่งน้ำใกล้เคียงพื้นที่ปลูกได้
- 4.10) วิธีการนี้ อาจจะปรับใช้ได้เฉพาะบางพื้นที่ ที่มีความพร้อมในด้านเครื่องจักร,แรงงาน,ปัจจัยแวดล้อมต่างๆ

5. บทสรุป

ภาพกิจกรรม...

ภาพกิจกรรมปลูกเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2566

ภาพเมื่อ 24 พฤษภาคม 2566 (อายุ 4 เดือน 10 วัน)

ภาพเมื่อ 22 มิถุนายน...

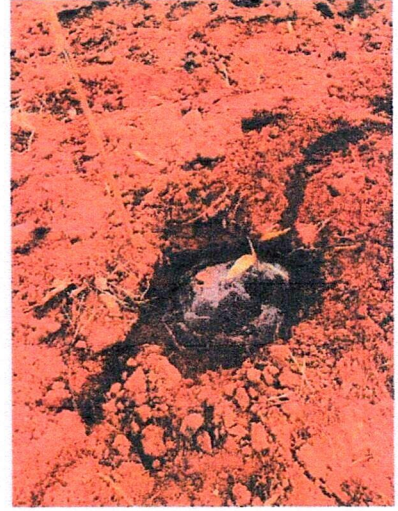
ภาพเมื่อ 22 มิถุนายน 2566 (อายุ 5 เดือน 9 วัน)

ภาพเมื่อ 14 สิงหาคม...

ภาพเมื่อ 14 สิงหาคม 2566 (อายุ 7 เดือน)

ซึ่งจากการเก็บข้อมูล พบว่า มีอัตราการตาย 98.33 % ความโตเฉลี่ย 6.61 ซม.และความสูงเฉลี่ย 2.85 ม.
(มีต้นตายจำนวน 3 ต้น เนื่องจากแมลงเข้าทำลายบริเวณคอราก 2 ต้นและไถพรวนกำจัดวัชพืช 1 ต้น)

การทดลองปลูกโดยการรองกันหลุมด้วยโพลิเมอร์และใช้วิธีการรดน้ำหลังปลูกของสวนป้ามัญจาคีรี